

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Tractatus II. De Suspensione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

TRACTATUS II.
SELECTADE
SUSPENSIONE.

CAPUT PRIMUM.

*Modus dignoscendi, quandomam suspensio sit
Censura, quandomam mera poena?*

1. *Q*UAM Suspensio, quæ nihil aliud est, nisi censura, vel poena Ecclesiastica, quæ Clericus privatur usu potestatis ei convenientis, aut ratione Officii Clericalis, aut ratione Beneficii, quod fortè Clericus habet, aut ratione utriusque; quæ certè ultima privatio utriusque, id est Officii, & Beneficii esset adæquata, & plena suspensio: Cumque ea, ut Censura sit illa, quæ imponitur in medicinam, hoc est, ut sic Fidelis resipiscat ab inobedientia, ut autem pura poena, sit illa, quæ imponitur in vindictam delicti commissi, hoc est in ejus delicti punitionem, cum inquam hæc ita se habeant, operosum est cognoscere, utro ex his modis imponatur, & tamen id cognoscere, est omnino necessarium propter diversam doctrinam, quæ à Sacris Textibus, & à Doctoribus datur pro alterutra.

2. Suarez de suspens. d. 25. sect. 1. n. 3. initio, hanc Regulam tradit. Tunc suspensio est pura poena, & non censura, quando imponitur ad certum tempus; Quando vero est censura, non habet terminum præfixum. Addit Suarez ib. d. 26. sect. 1. n. 5. si ex materia, & sine legis constet, suspensionem non ferri tantum pro delicto commissio, sed, ut à contumacia recedatur, esse Censuram, si constet ferri tantum pro delicto commissio, meram esse poenam.

3. Id ipsum Gasp. Hurt. de susp. diff. 3. & diff. 11. distinctius sic habet. Si suspensio feratur, vel addendo, in perpetuum, vel sine spe relaxationis, vel ad tempus limitatum, v. g. Ad biennium, Ad triennium, &c. vel donec Reus se ipsa satisfaciatur, vel donec judicaverit, vel ad beneplacitum Iudicis, vel simili quopiam modo independenter ab ipsa poenitentia delinquentis, semper erit pura poena, etiam si lata sit ob contumaciam. Si vero feratur absque assignatione ulla temporis, sic v. g. Nisi hoc fecerit suspensus maneat, si hoc fecerit suspensus sit, &c. Tunc erit censura, seu poena medicinalis; cujus censuræ duratio erit valde dependenter à voluntate delinquentis; remittenda enim erit, quando ipse delinquens resipiscet.

4. Hæc doctrina Hurtadi est vera, solum illi addendum est id, quod num. 2. addidit Suarez. Sæpè enim potest occurrere, ut ex circumstantiis, & ex verbis, vel ex fine legis appareat, Suspensionem, cui nullus terminus præfigitur, esse puram poenam: Si enim sic dicatur. Sit suspensus, quia tale delictum commisit, num dubitabis hanc esse puram poenam? Sanè ejusmodi ego puto esse suspensionem illam absolute prolatam contra culpabilitatem ordinatum ante legitimam ætatem, cujus supra lib. 7. de Ordin. cap. 12. §. 1. num. 59. memimus, videtur enim constare, eam esse inflictam propter peccatum commissum.

5. Ratio traditæ, & sic explicatæ Regulæ est, quia Censura, quæ est ex sui natura propriè medicina, non potest habere terminum alium, nisi donec homo recedat à peccato, ideo enim dicitur ferri in medicinam, ut scilicet à contumacia is recedat. Hinc ergo sequitur, ut

Par. III.

quando suspensio fertur ad terminum præfixum, vel in perpetuum, vel sub certa conditione, Censura esse non possit, quia tunc, quamvis delinquens se emendaverit, adhuc illa suspensio, usque ad suum terminum, vel conditionis impletionem, perseverare debet, ut nimirum delinquens poenam suo delicto taxatam solvat. At, quando sub nullo termino fertur, judicandum est (nisi ex circumstantiis, ut diximus, colligatur illa ferri pro peccato commissio) ideo tempus à lege, vel iudice non fuisse præfixum, quia vult Index, vel legislator, ut ea suspensio dependeret in sui perseverantia à voluntate, seu resipiscencia delinquentis, atque adeo, ut esset propriè censura, cujus, ut potè salutaris medicina, natura est, ut statim atque reum sui peccati poeniteat, debeatur ipsi absolutio, quæ certè non debet, ut diximus, meræ poenæ, quæ est ad instar vindictæ, &c.

6. Atque hinc aliam differentiam collige. Nam suspensio, quæ est tantum poena, non requirit præviam judicalem monitionem, quia infligitur delinquenti ob peccatum jam commissum. At suspensio, quæ est censura, requirit præviam monitionem judicis, sicuti requirit excommunicatio, ut latè solet explicari in tract. de excommunicatione.

7. Inquires. Si, omnibus circumstantiis expensis, dubia res omnino appareat, an suspensio sit censura, an sit mera poena, quid judicandum?

Respondco. Puto, judicandum, eam esse Censuram. Quia in lege odiosa benignior interpretatio est adhibenda; at, suspensionem esse Censuram, magis subdito faver, quam esse poenam, siquidem Censura est medicina ad salutem, quæ certè gravior est, quam vindicta, & Censura dependet maxime à voluntate Rei, ut dictum est, cum poena sit necessaria. Adde, apud Doctores, & Sacrum Textum, C. Quærenti de significat. verborum, & passim. Suspensionem regulariter, & absolute numerari inter censuras, quamvis aliquando sit mera poena. Ergo, nisi aliud explicetur, vel ex circumstantiis colligatur, semper eam merito censuram pronuntiabo.

8. His ita statutis, id, quod in ceno apud Bardi, vel non intelligo, vel approbare, quamvis amicus, non possum. Docet ipse duo in expositione Bullæ Cruciatæ V. de Bardi in expos. Bull. Cruc. lib. 2. r. 6. c. 7. sect. 1. n. 5. & 11. Primum, suspensionem, quæ oritur ex eo, quod quis promoveatur absque licentia proprii Ordinarii, posse remitti à Confessario electo per Bullam. Secundum, suspensionem, quæ est pura poena, remitti per dictam Bullam, non posse.

9. Ex his dictis, alterum, nempe hoc posterius, ultro ampliorat, contra illud prius, sic argumentari libet. Suspensio, quæ est pura poena, remitti nequit vi Bullæ ex ipso Bardi: Sed suspensio orta ex promotione destituta Ordinarii licentia, est pura poena: Ergo nequit per Bullam remitti, quod est contra prius dictum ejusdem Bardi. Minor autem hujus argumenti manifestè probatur ex regula dicta n. 2. & 3. Suspensio enim imposita ad tempus, donec Index judicaverit, est pura poena. At suspensio orta ex promotione sine licentia Ordinarii est imposita ad tempus, donec Index judicaverit; Ergo est pura poena. Ecce Textum Trident. sess. 23. cap. 8. de Ref. quod hanc suspensionem imposuit. Unusquisque à proprio Episcopo ordinetur. Quod si quis ab alio promoveretur, nullatenus id ei permittatur, nisi ejus probitas, & mores Ordinarii sui Testimonio commendentur. Si secus fiat, Ordinarius à collatione Ordinum per annum, & Ordinarius à susceptorum Ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, sit suspensus.

CAPVT II.

Quæ culpa requiritur ad incurrendam suspensionem.

1. **V**T incurratur à persona particulari Suspendio integra afferens illos quos utroque effectus quos c. 1. n. 1. declarauimus, siue hæc, ut Censura, siue, ut pœna, siue à iure sit lata, siue ab homine, requiritur aliqua culpa. Ratio est, quia, si sit pura pœna, supponit culpam, quæ sit puniendâ, si sit censura, seu Medicina, requiritur item culpam, quæ sit sananda.

2. Aliquam, dixi: nam ex probabili, Henric. cap. 27. n. 159. & Avil. 3. p. d. 3. dub. 3. sententia satis est venialis, sed est æquè probabile necessario requiri mortalem, ut sustinet Valsq. p. 2. d. 153. c. 5. Suar. d. 4. de cens. sect. 4. Coninch. d. 13. d. 3. G. Hurt. de susp. diff. n. 9. alique de qua re nos docimus l. 3. de Sac. Missæ. l. 1. §. 8. & docet G. bal. cum aliis de cens. disquis. 3. d. 2. n. 5.

3. Dixi (à persona particulari.) Nam ut incurratur Suspendio ab Vniuersitate, erit distinguendum. Si enim Suspendio feratur distributivè contra singulos de Vniuersitate, de Capitulo, de Collegio, &c. requiritur culpa in singulis, quia tunc est Suspendio fulminata contra personas particulares, licet multas. Si vero feratur collatiuè contra omnes, ut sunt partes, seu membra ejusdem communitatis, non requiritur culpa in singulis, tunc enim Suspendio sic lata afficit omnes de communitate, ut sunt ejus partes; cum ergo omnes sint partes, omnes afficiet Suspendio, quia quando major pars communitatis delinquit, iudicatur delinquere tota communitas, quare tota erit Suspenda, etiam minor pars licet ea non deliquerit. Nec est inconueniens; quod hi pauciores amittant jus acquisitum præstandi actiones solitas exerceri à communitate, quia non amittunt per se, sed per accidens, siquidem communitas quando est Suspenda ab aliquibus actionibus, prout est, ac si nulla communitas esset in ordine ad actiones illas. Communitate ergo, quasi deficiente, quid mirum, si ejus partes, siue culpantes, siue non culpantes, etiam ipsæ deficient? Ut ejus partes, inquam, nam, ut sunt persone private, nihil tunc amittunt.

4. Inquires. Si quæ communitas peccaverit quidem, faciendo contra præceptum prohibens aliquid sub pœna suspensionis ipso facto incurrendæ, sed nesciuerit illi peccato esse annexam suspensionem, illamne incurret?

5. Respondeo. Incurrere, probabiliter putat Lez. l. 1. qu. Reg. c. 14. n. 4. quia Pontifex non utitur, inquit, in his similibus prohibitionibus sub pœna suspensionis verbo (presumere) quare tunc illa Suspendio incurri debet, rametsi non adsit dolus, & præsumptio, satis enim erit, si adsit peccatum.

6. Verum probabile etiam est, teste Pasq. cent. 4. q. 358. non incurrere, quia est probabile ad illam incurrendam requiri scientiam talis pœnæ, seu censuræ; nam si est pura pœna, l. 1. in Dec. c. 2. §. 10. & n. 9. dictum à nobis est, requiri ejus cognitionem, ut incurratur, si vero est censura erit medicina, quæ etiam teste Sanc. lib. 9. matr. disp. 2. n. 21. Suar. de cens. d. 4. sect. 9. n. 19. & 20. cognosci debet, quia, nisi Medicinam cognoscam, medicinam mihi applicare non possum.

7. Inquires iterum. Qui metu gravis mali cadentis in vitum constantem eas actiones faciat, quibus annexus est incursus in suspensionem, illamne incurret?

Respondeo, illam non incurrere, ut ex supradictis c. 2. de excomm. patet, qui locus est à te recolendus propter hoc, aliaque multa ibidem latius pertractata.

TRACTATUS III.
SELECTA
DE
INTERDICTO.

CAPUT PRIMUM.

Quid seruandum est hodie in interdicto huius Generali?

§. I. Præmittitur breuiter, quid sit interdictum.

INTERDICTUM, Ecclesiasticum dicitur, & sine limitatione latum est regulariter censura, qua Fidelibus vetatur, Præmissa Divina celebrare.

Secundò, aliqua Sacramenta ministrare, vel facere, puta Eucharistiam (nisi in mortis articulo) Extremam Vnctionem (nisi forte in eodem articulo, quando quæ non potuit de proximo suscipere Sacramentum Penitentia) & Ordinem, Nam Baptismus, Confirmatio, Penitentia, & satis probabiliter Matrimonium innovantur, ut distinctius videre omnino debes apud Dodacæ passim.

Tertiò vetatur, Ecclesiasticam sepulcrum Defuncti exhibere.

Hoc vocatur, & est interdictum integrum; nam etiam ipsum potest ab imponente limitatione legi. Nam Avilam, aliosque cum Leander de Interd. 4. quæ aliquos effectus tantum, quia hi tres effectus interdicti non sunt ita in iure connexi, sicut sunt effectus excommunicationis, quos dividere non potest quilibet Pontifex, sed Pontifex Summus dumtaxat.

2. Dictum autem est primò, (est Censura) in eo convenit cum excommunicatione, & suspensione. Censura autem est pœna medicinalis, quæ solum infligitur, ut quis à contumacia recedat.

3. Dictum tamen est secundo (regulariter) Nam, & c. uti Suspendio potest ferri, & ut censura, & ut mæra pœna, in vindictam peccati commissi, & interdictum, Vt tunc, quia valde raro, ne dicam nunquam, ut vultus in exposte. Bull. Cruc. p. 2. tr. 6. c. 7. sect. 2. n. 17. Interdictum imponi solet, ut mæra pœna, ideo addidimus illud, regulariter est Censura.

4. Regula autem dignoscendi utrum censura sit, utrum mæra pœna, eadem prioribus est, quæ in suspensione ne quæque diximus in tract. præced. cap. 1.

§. II. Præmittitur breuiter, quæplex sit interdictum.

1. **T**RIPLEX profecto est, Personale, Locale, Mixtum. Personale est illud, quo ipsa Persona prædictis prohibitionibus afficitur. Is ergo, qui sic personalem est interdictus, feret secum impositas prohibitiones, & quemcumque locum pervenerit, quævis nullo interdicto subiectum.

2. Locale est illud, quo locus aliquis prædictis prohibitionibus astringitur: hoc est, quo in quocumque loco verantur Fideles illas actiones prohibitas exhibere. hoc ergo interdicto, Personæ Fidelium non immutatur ratione sui, sed mediatur, puta ratione loci, ab illis actionibus arcebuntur. Nam propterea, si Personæ regressantur ab illo loco, poterunt libere se gerere, &c.

3. Mixtum est, quo tum personæ tum locus prohibetur. 4. Porro subdividuntur deinde eadem interdicta in aliud sit Personale generale, aliud Personale speciale, ut